

WayScience

3rd International Scientific
and Practical Internet Conference

«Recent Trends in Science»
ISBN 978-617-8293-26-0

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ КОГНІТИВНИХ ПОРУШЕНЬ У ПАЦІЄНТІВ З НАСЛІДКАМИ ІШЕМІЧНОГО ІНСУЛЬТУ, ОБУМОВЛЕНОГО COVID-19

Калашніков В.Й.¹

канд. мед, наук, доцент

Стоянов О.М.²

д.мед.наук, професор

¹Харківський національний медичний університет, Харків, Україна

²Одеський національний медичний університет, Одеса, Україна

Прогресуванню хронічної ішемії мозку (ХІМ) сприяє розвиток коронавірусної інфекції з частою появою немоторної симптоматики у вигляді когнітивних порушень, психоемоційних та інших розладів ЦНС, що призводить до погіршення стану пацієнта з великою вірогідністю розвитку більш тяжких судинних пошкоджень ЦНС, в т. ч. ГМІ [1].

Клінічний перебіг ГМІ на тлі COVID-19 за патогенетичними механізмами пов'язаний з гіперкоагуляцією внаслідок системного запалення, цитокінового шторму, ураження ендотелію та з іншими факторами [2,3]. Когнітивний дефіцит несе суттєвий негативний вплив на процес реабілітації хворих на ГМІ, утруднює патогенетичну фармакологічну корекцію інсульту, особливо при наявності персистуючих когнітивних порушень [4,5].

Статистичні показники вказують, що існує велика вірогідність розвитку ГМІ в перші дні клінічного перебігу гострого респіраторного синдрому в наслідок інфікування вірусом SARS-CoV-2 та зберігається на після закінчення гострого періоду цього захворювання. [6,7]. Когнітивний дефіцит залишається в динаміці патологічного стану і несе суттєвий негативний вплив на процес реабілітації хворих на ГМІ, утруднює патогенетичну обґрунтовану фармакологічну корекцію всіх періодів інсульту [8].

Мета. Дослідження стану когнітивних функцій у пацієнтів з наслідками ішемічного інсульту на тлі наслідків COVID-19.

Матеріали та методи. Обстежено 46 пацієнтів, які перенесли в постковідному періоді ішемічний інсульт (ІІ) зі збереженням мови, письма та підтвердженій нейровізуалізаційно. Давність перенесеного інсульту коливалася у межах раннього відновлювального періоду. У всіх пацієнтів мова, письмо були збережені. Дослідження когнітивних функцій проводили за допомогою короткої шкали психічного стану – Mini-Mental State Examination (MMSE), батареї тестів для дослідження лобової дисфункції – Frontal Assessment Batter (FAB), тест на запам'ятовування 10 слів за методикою А.Р. Лурія. Тестування у всіх групах проводили двічі: на початку дослідження та через три місяці. Контрольна група (КГ), n=20 – відносно здорові люди, які проходили профвідбір.

Результати та обговорення. В неврологічному статусі пацієнтів, які перенесли постковідному періоді ІІ незначні екстрапірамідні розлади реєструвалися у 9 (19,6%) пацієнтів, наявність помірного пірамідного синдрому з незначною спастичністю у 9 (19,6%), парезами у 8 (17,4%), проявами анізорефлексії у 12 (26,1%), мімичної асиметрії у 8 (17,4%), рефlekсами орального автоматизму у 13 (28,3%) пацієнтів. В 10,9% були прояви псевдобульбарних розладів. По результатах тесту Лурія, простежена явна тенденція до зниження продуктивності тесту на запам'ятовування слів. Згідно отриманим даним за шкалою MMSE середня бальна оцінка знаходиться у діапазоні деменції легкого ступеня (20,9±0,4) балів, ці значення межують з помірною деменцією зі зниженням балів за усіма пунктами шкали оцінки психічного статусу. При вивченні середніх показників тесту «Батареї лобної дисфункції» (FAB) в даній групі зафіксовано тяжкі когнітивні розлади.

Висновки. 1. Когнітивні порушення є ключовими та коморбідними у осіб, що перенесли ішемічний інсульт на тлі COVID-19.

2. Перенесена коронавірусна інфекція сприяє прогресуванню даних порушень через пряме пошкодження церебральної судинної системи.

Список літератури:

1. О.М. Стоянов, Р.С. Вастьянов, О.О.Миронов, В.Й. Калашніков, В.В. Бабієнко, О.А.Грузевський, М.І. Турчин. Патогенетична роль вегетативної системи при формуванні хронічної ішемії мозку, порушень церебральної гемодинаміки та автономної регуляції // Світ медицини та біології. - 2022. - № 2 (80). - С. 162-168. DOI 10.26724/2079-8334-2022-2-80-162-168
2. Ellul, M.A., Benjamin, L., Singh, B., Lant, S., Michael, B.D., Easton, A., Kneen, R., Defres, S., Sejvar, J., & Solomon, T. (2020). Neurological associations of COVID-19. *Lancet Neurol*, 19(9), 767-783. doi: [https://doi.org/10.1016/s1474-4422\(20\)30221-0](https://doi.org/10.1016/s1474-4422(20)30221-0)
3. Dries, D.J., & Hussein, H.M. (2021). Coronavirus Disease and Stroke. *Air Med J*, 40(2), 92-96. doi: <https://doi.org/10.1016/j.amj.2020.12.003>
4. Obaid, M., Flach, C., Marshall, I., Wolfe, C.D.A., & Douiri, A. (2020). Long-Term Outcomes in Stroke Patients with Cognitive Impairment: A Population-Based Study. *Geriatrics (Basel)*, May 18, 5(2), 32. doi: <https://doi.org/10.3390/geriatrics5020032>
5. Lin, H., Liu, H., Dai, Y., Yin, X., Li, Z., Yang, L., Tao, J., Liu, W., & Chen L. (2022). Effect of Physical Activity on Cognitive Impairment in Patients With Cerebrovascular Diseases: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Front. Neurol*, 13, 854158. doi: <https://doi.org/10.3389/fneur.2022.854158>
6. Stoyanov, A.N., Mashchenko, S.S., Kalashnikov, V.I., Vastyanov, R.S., Pulyk, A.R., Andreeva, T.O., & Kolesnik, O.O. (2023). Vestibular dysfunctions in chronic brain ischemia in the post covid period. *Wiad Lek*, 76(3), 591-596. doi: <https://doi.org/10.36740/wlek202303121>
7. Стоянов О.М., Мащенко С.С., Калашніков В.Й., Сон А.С., Вастьянов Р.С., Андреева Т.О. Вертеброгено обумовлена ішемія мозку та вестибулопатія в постковідному періоді. *Вісник морської медицини*. 2023; 2(99): 20-27.
8. Стоянов О.М., Вастьянов Р.С., Сон А.С., Калашніков В.Й., Грузевський О.А., Дарій В.І., Олійник С.М. Можливості корекції когнітивного дефіциту при інсульті в осіб, які перенесли COVID-19 *Medical science of Ukraine / Медична наука України*, 2022, Vol. 18, № 3 - С.45-52